

Vraag nr. 138
van 28 juni 2001
van de heer JAN LOONES

Leerplannen SO – Aansluiting bij economische sectoren

Zowel de maritiem-economische sector als de vervoerssector in Vlaanderen zijn bezorgd over de leerplannen in het secundair onderwijs, waarin volgens hen te weinig aandacht wordt besteed aan de sociaal-economische realiteit waarin jongeren leven en zullen moeten werken.

Dat valt te lezen in het manifest "Haven en vervoer, tussen wal en schip – Nood aan meer economische realiteitszin in leerplannen", goedgekeurd door een aantal belangrijke instanties en organisaties in de sector.

De sectoren betreuren dit tekort aan aandacht in het onderwijs, temeer omdat zeer veel van hun bedrijven nu al te grote moeilijkheden ondervinden om jongeren aan te trekken. Nochtans kunnen de haven-, transport- en logistieke sectoren – in volle evolutie en met beloftevolle toekomstkansen – slechts optimaal renderen indien jongeren aangespoord worden om in deze sectoren een carrière op te bouwen.

De maritiem-economische sector is dan ook vragende partij om, in nauw overleg met het secundair onderwijs, naar oplossingen te zoeken. Zo wordt bijvoorbeeld voorgesteld om de elementen van internationale handel en relaties, verkeer en goederenvervoer op te nemen in de nog uit te schrijven leerstof, en aldus de jongeren voor de sector te sensibiliseren.

Als het onderwijs beter afgestemd wordt op de behoeften van de bedrijfswereld, kan dit de economie alleen maar ten goede komen, aldus het manifest.

1. Heeft de minister reeds kennis genomen van het vermelde manifest ?

Zo ja, heeft de minister dit manifest reeds geëvalueerd en wat zijn de conclusies ?

2. Bestaan er plannen om de sector te betrekken in het zoeken naar een oplossing om alsnog de jongeren in het secundair onderwijs te sensibiliseren voor de sector ?

Antwoord

1. Er zijn slechts drie scholen met een maritiem onderwijsaanbod. Twee van deze scholen, waarvan één met twee vestigingsplaatsen, zijn aan de

kust gelegen en richten zich op zeevisserijonderwijs. De derde school, gelegen aan de Scheldeoever, richt zich op de Rijn- en binnenvaart. Sinds twee schooljaren worden, in het teken van het aangegane convenant, de studierichtingen Dek (kustvaart) en Motoren (-3000 kW) uitgebouwd in twee van deze drie scholen (*KW : kilowatt – red.*).

Op 28 augustus 1998 werd tussen de minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken van de Vlaamse Gemeenschap, de onderwijsorganisaties, de betrokken schoolbesturen en de maritieme industrie een convenant ondertekend met als doelstelling "de aansluiting met de realiteit te verzekeren binnen de studierichtingen TSO Dek (kustvaart) en TSO Motoren (-3000 kW), met bijzondere aandacht voor :

- de nautische en technische kennis, vaardigheden en attitudes van de leraars ;
- motivatie en studieniveau van de leerlingen ;
- de inhoud van de leerplannen en hun aansluiting met de realiteit ;
- de basisinfrastructuur van de onderwijsinstellingen ;
- de betrokkenheid met de sector en
- de leerlingenstages.

(TSO : technisch secundair onderwijs – red.)

In het kader van dit convenant werd een begeleidingscommissie aangesteld (met vertegenwoordigers van de maritieme industrie), die onder andere nagaat in welke mate de STCW95-voorschriften opgenomen worden in de nieuwe leerplannen en op welke manier de (mede door de sector gesponsorde) promotie het best gevoerd wordt (STCW95 : Standards of Training Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1995). De internationale verplichtingen (STCW95) worden opgenomen in leerplannen, jaarplannen, cursusmateriaal, onderwijs- en evaluatiemethodiek. De meest efficiënte sensibilisering richt zich vooral op maritieme evenementen.

2. Ik heb vanuit de door de Vlaamse volksvertegenwoordiger aangehaalde sectoren verschillende brieven gekregen waarin men mijn aandacht vroeg voor bepaalde leerinhouden die men meende niet terug te vinden in de eindtermen.

Ik heb de vragen voorgelegd aan de Dienst voor Onderwijsontwikkeling en op basis van zijn advies ben ik tot de conclusie gekomen dat de eindtermen voldoende ruimte laten om de betrokken materies aan bod te laten komen.

Het ligt echter niet in mijn bevoegdheid om de inhoud van de leerplannen te bepalen. Die worden opgesteld door de inrichtende machten. Het is aan hen om de vertaling van de eindtermen naar de concrete leerplannen te maken.

Ik heb dit in die zin ook gemeld aan de betrokken sectoren.

3. De scholen ondervinden, net zoals voor de meeste andere TSO-BSO-opleidingen, een sterke concurrentie vanwege de ASO-opleidingen (*BSO : beroepssecundair onderwijs ; ASO : algemeen secundair onderwijs – red.*).

Bovendien is er momenteel vrijwel voor alle TSO-BSO-opleidingen een tekort aan geïnteresseerde leerlingen.

Uit schooldoorlichtingen blijkt dat de meeste leerlingen die voor een maritieme opleiding kiezen, reeds enige binding met de sector hebben (ouders, familie of vrienden in de binnenvaart, visserij of vrijetijdsbesteding) en dat twee derde van het aantal leerlingen uit de (grote) omgeving van de school komt.